

Nefndasvið Alþingis
b.t. umhverfis- og samgöngunefndar
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

3. október 2014

Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 106/2000, um mat á umhverfisáhrifum, með síðari breytingum, 53. mál

Frumvarpsdrögin fela m.a. í sér að ýmis stærðarviðmið varðandi tilkynningarskyldu framkvæmda til Skipulagsstofnunar eru felld brott skv. ábendingum Eftirlitsstofnunar EFTA (ESA) um ófullnægjandi framkvæmd umræddrar tilskipunar 85/337 EB hérlendis. Þá er lagt til að um þær framkvæmdir sem við breytinguna verða tilkynningarskyldar gildi einfaldari málsmeðferð. Umsögn Samorku er nánast óbreytt frá þremur öðrum um sama þingmál sem nú er flutt í fjórða sinn, og einni til umhverfis- og auðlindaráðuneytis um drög að frumvarpinu.

Í athugasemdum með frumvarpinu segir í III. hluta, um tilefni og nauðsyn lagasetningarinnar, að markmiðið sé „að koma til móts við athugasemdir ESA ásamt því að gera einstakar lagfæringar á lögum sem þörf er talin á.“ Sem fyrr snúast ábendingar Samorku flestar einfaldlega um að hér sé verið að leggja til strangari viðmið en finna má í umræddum tilskipunum EB. Það eru því óneitanlega veruleg vonbrigði að hér skuli Samorka í fimmta sinn setja fram þessar sömu ábendingar, þ.e. að enn sé ekki tekið tillit þeirra við vinnslu frumvarpsins.

Ljóst er að í mörgum tilfellum verður um verulega íþyngjandi breytingar að ræða fyrir íslensk fyrirtæki og stofnanir en almennt séð munu ekki vera forsendur til annars en að una því. Hér vísast hins vegar til samantektar í umsögn Samtaka atvinnulífsins (SA) til umhverfisráðuneytisins frá í nóvember 2011, þar sem fram kemur að af 426 framkvæmdum sem tilkynntar höfðu verið Skipulagsstofnun frá árinu 2000 hafði einungis 21 verið talin matsskyld. Hér er í mörgum tilvikum verið að færa tilkynningarskylduna mun neðar en gilt hefur og því má ætla að einungis í algerum undantekningartilvikum muni þessar breytingar hafa í för með sér eiginlegar ákvarðanir um matsskyldu.

Áhersla er þess vegna lögð á að málsmeðferð verði einföld og skilvirk og er hér tekið undir þá tillögu SA úr þeirra umsögn um þetta sama mál frá í október 2012 (87. mál), varðandi 4. gr., að ef þörf sé talin á að tilkynna framkvæmdir þá er lagt til að stofnunin, eða viðkomandi sveitarfélag þar sem við á, tilkynni innan viku annað hvort að framkvæmdin sé ekki matsskyld eða þurfi að fara til

frekari umfjöllunar. Berist slík tilkynning ekki fyrir það tímamark teljist hún ekki matsskyld. Þá ætti ekki að vera þörf á að kynna niðurstöðuna fyrir almenningi ef ákvörðun er tekin um frekari umfjöllun, enda kemur sú kynning í lok þeirra ferla.

Um 12. gr., 1. viðauka

Samorka vill benda á nokkur atriði varðandi 1. viðaukann í 12. gr. frumvarpsins, og er þeim hér raðað eftir númerum ákvæðanna:

Liður nr.	Ábending / athugasemd
2.06	Samorka gerir alvarlega athugasemd við að liðir i, ii, v og vi séu þarna hafðir í kafla 2 um námuiðnað. Borun eftir jarðhita eða neysluvatni á ekkert skylt við námuvinnslu, heldur er um að ræða sjálfbæra nýtingu auðlinda. Þessir liðir ættu því mun fremur heima í 3. kafla (um orkuiðnað) og 10. kafla (um grunnvirki). Á þetta var jafnframt bent í fyrri umsögnum Samorku um frumvarpið.
3.08	Hér er miðað við 66 kV spennu á loftlínunum vegna A flokks, en í tilskipun 85/337 er miðað við 220 kV spennu. Að mati Samorku ættu því einungis línur með 220 kV spennu að raðast í A flokk. Á þetta var jafnframt bent í fyrri umsögnum Samorku um frumvarpið.
3.24	Hér er miðað við 2,0 MW v. virkjunar vindorku, en í lið 3.07 er miðað við 2,5 MW v. vatnsafis- og gufuvirkjana. Eðlilegt væri að færa viðmiðið hér upp í 2,5 MW, til samræmis við lið 3.07. Á þetta var jafnframt bent í fyrri umsögnum Samorku um frumvarpið.
3.26	Samorka vísar hér til umsagnar Orkuveitu Reykjavíkur til umhverfisráðuneytisins, dags. 8. nóvember 2011, um drög að frumvarpinu þar sem bent er á að í texta tilskipunar 2009/31 EB (sem vísað er til þarna í tilskipun 85/337 EB) eru sett fram viðmið um geymslusvæði fyrir koltvísýring sem binda á í jarðlög og því eðlilegt að hið sama verði gert héraendis, en ákvæðið ekki einfaldlega haft opið eins og drögin gera ráð fyrir. Á þetta var jafnframt bent í fyrri umsögnum Samorku um frumvarpið.
3.28	Hér gilda sömu ábendingar og um lið 3.26. Á þetta var jafnframt bent í fyrri umsögnum Samorku um frumvarpið.
10.16	Varðandi stíflur og önnur mannvirki til breytingar á árfarvegi og/eða miðlunar á vatni er hér miðað við 10 milljónir m ³ , líkt og í tilskipun 85/337, en jafnframt við að 3 km ² lands eða meira fari undir vatn. Þá viðmiðun er ekki að finna í tilskipuninni og leggur Samorka til að hún verði því fjarlægð hér. Á þetta var jafnframt bent í fyrri umsögnum Samorku um frumvarpið.
10.21	Hér er m.a. fjallað um lagningu áveitu eða vatnsstokka „um langan veg“, en skilja má af athugasemdum með frumvarpinu að sú vegalengd túlkist sem 13 km eða meira, út frá dómafordæmi Evrópuþómstólsins. Hér væri væntanlega einfaldara að tilgreina einfaldlega umræddan kílómetrafjölda. Á þetta var jafnframt bent í

	fyrri umsögnum Samorku um frumvarpið.
11.04	Hér er miðað við 50 þúsund persónueiningar varðandi skólphreinsivirki, en í tilskipun 85/337 EB er miðað við 150 þúsund persónueiningar. Að mati Samorku er ekki ástæða til að hafa þetta viðmið einungis þriðjung héraendis og leggja samtökin til að viðmiðinu verði breytt í 150 þúsund persónueiningar. Á þetta var jafnframt bent í fyrri umsögnum Samorku um frumvarpið.

Að öðru leyti vísast til umsagna einstakra aðildarfyrirtækja Samorku.

Virðingarfyllst,

Guðstaf Adolf Skúlason
framkvæmdastjóri